



ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี โทร. ๐-๒๒๕๐-๗๐๐๐ คอ ๕๕๗

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๕๘/ท วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การจัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (Cabinet and Parliamentary Liaison Officer: CPLO)

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี ผ่าน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

๑. ข้อเสนอ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอความเห็นชอบในหลักการของโครงการนำร่องให้มีการจัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (Cabinet and Parliamentary Liaison Officer: CPLO) เพื่อทำหน้าที่ในการประสานการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี การขอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี การติดตามความคืบหน้าของเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี และการประสานการเสนอร่างกฎหมายและติดตามร่างกฎหมายตลอดกระบวนการนิติบัญญัติระหว่างคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยระยะแรกจะเริ่มดำเนินการจัดตั้ง CPLO ในหน่วยงานนำร่อง ๗ หน่วยงาน คือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เริ่มทดลองปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

๒. เรื่องเดิม

นายกรัฐมนตรีได้เคยปรารภในการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า การเสนอร่างกฎหมายของรัฐบาลต่อรัฐสภาที่ผ่านมา พบว่ามีหลายกรณีที่สภามีการปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในลักษณะที่ส่งผลเป็นการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของร่างกฎหมายและไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่มีต่อร่างกฎหมายนั้น ในขณะที่รัฐบาลจะทราบการปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำนั้นเมื่อสภาได้ผ่านการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาอันเกิดจากการขาดการประสานงานที่ดีในการเสนอร่างกฎหมายของรัฐบาลต่อรัฐสภา

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

๓.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีในปัจจุบันจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนของกระบวนการนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ปรับในเรื่องของการจัดระเบียบวาระการประชุมเป็นแบบแจ้งล่วงหน้า ๔ สัปดาห์ การนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นวาระที่กักตักไว้จนนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานเวลาในการจัดเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตลอดจนการประสานการนำร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้วเสนอต่อรัฐสภา แต่ที่ผ่านมามีปัญหาความไม่ราบรื่นในทางปฏิบัติอยู่หลายประการ ทั้งนี้ สาเหตุประการหนึ่งคือการขาดบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นกลไกประจำหน่วยงานเพื่อการประสานงานในเรื่องเหล่านี้

/ ๓.๒ จากกร



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง การจัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (Cabinet and Parliamentary Liaison Officer: CPLO)

- ๒ -

๓.๒ จากการเห็นความจำเป็นในเรื่องดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้ศึกษา ระบบการจัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาที่ดำเนินการอยู่ในต่างประเทศ เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย แคนาดา และฝรั่งเศส โดยเฉพาะประเทศออสเตรเลียได้ให้ความร่วมมือส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเรื่องนี้ เมื่อกลางปีที่ผ่านมา และเห็นว่าควรจะมีการจัดตั้ง CPLO ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานการนำเรื่องเสนอ คณะรัฐมนตรีและประสานการเสนอร่างกฎหมายระหว่างคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๓.๓ เพื่อเป็นการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้จากกระทรวง กรม และหน่วยงาน ต่าง ๆ ด้วย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้มีการจัดทำและทอดแบบสอบถามเรื่องการจัดตั้ง CPLO ไปยังส่วนราชการต่าง ๆ รวม ๓๖๐ ชุด ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา ๒๗๙ ชุดหรือคิดเป็นร้อยละ ๘๒ ผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๕๐ ของหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการจัดตั้ง CPLO

๓.๔ โดยที่แนวคิดในการจัดตั้ง CPLO เป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่เคยมีการดำเนินการมาก่อน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรที่จะทดลองดำเนินการในหน่วยงานนำร่องที่มีปริมาณเรื่อง ที่นำเสนอคณะรัฐมนตรีทั้งในฐานะเจ้าของเรื่องและในฐานะผู้เสนอความเห็นประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรีเป็นจำนวนมากก่อน คือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง สำนัก กบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้นัดประชุมหารือกับหน่วยงานดังกล่าว (ยกเว้นสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งที่ประชุมมีมติให้เพิ่มเป็นหน่วยงานนำร่องด้วย) เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๖

๓.๕ ที่ประชุมหน่วยงานนำร่องตามข้อ ๓.๔ ได้หารือแล้วได้ข้อยุติในหลักการของการ จัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (Cabinet and Parliamentary Liaison Officer: CPLO) ดังนี้

๓.๕.๑ จัดตั้ง CPLO ขึ้นในหน่วยงานนำร่อง ๗ หน่วยงานข้างต้น โดยเริ่ม ปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป ทั้งนี้ให้มีการประเมินผล หากพบว่าได้ผลดี ให้ขยายผล ไปใช้กับทุกกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๕.๒ CPLO ของแต่ละหน่วย จะประกอบด้วย

๓.๕.๒.๑ หัวหน้า CPLO เป็นข้าราชการประจำ ในกรณีของกระทรวง ได้แก่ รองปลัดกระทรวงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมอบหมาย ในกรณีของหน่วยงานที่มีใช้กระทรวง ได้แก่ รองหัวหน้าหน่วยงาน หรือที่ปรึกษาที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย

๓.๕.๒.๒ ผู้ช่วย CPLO อย่างน้อย ๑ คน โดยในจำนวนนั้นต้องเป็น ข้าราชการประจำผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไป อย่างน้อย ๑ คน ซึ่งต้องทำหน้าที่เต็มเวลา

/ ๓.๕.๓ การแต่งตั้ง



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง การจัดตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (Cabinet and Parliamentary Liaison Officer: CPLO)

- ๓ -

๓.๕.๓ การแต่งตั้ง CPLO

ให้รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงเป็นผู้เสนอชื่อนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งแล้ว นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ เนื่องจาก CPLO มีอำนาจ หน้าที่และบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินการตามกระบวนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีและการประสานงานกับรัฐสภาเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

๓.๕.๔ สถานที่ปฏิบัติงานของ CPLO

ให้รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงในกรณีของกระทรวง หรือหัวหน้าหน่วยงานในกรณีที่ไม่ใช่กระทรวง เป็นผู้พิจารณากำหนดตามความเหมาะสม ซึ่งอาจใช้สำนักงานเดิมของ CPLO นั้นเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ

๓.๕.๕ อำนาจ หน้าที่และบทบาทของ CPLO

ปรากฏตามเอกสารแนบ ๑ CPLO มีอำนาจ หน้าที่และบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินการตามกระบวนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีและการประสานงานกับรัฐสภาเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

๓.๕.๖ กลไกการทำงานของ CPLO

การปฏิบัติงานของ CPLO เน้นความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานสนับสนุนกระบวนการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีและการประสานงานกับรัฐสภาในการกิจของคณะรัฐมนตรีทั้งระบบ ฉะนั้นหากจำเป็นต้องสร้างระบบหรือปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติเพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายดังกล่าว ให้กระทรวง/หน่วยงานพิจารณากำหนดปรับเปลี่ยนได้

๓.๕.๗ ระบบสารบรรณเฉพาะของการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

จากประสบการณ์พบว่า ความล่าช้าของเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ส่วนหนึ่งมีผลมาจากการที่เรื่องต้องผ่านระบบสารบรรณของหลายหน่วยงานซึ่งต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น ดังนั้น เพื่อให้เรื่องรวดเร็วขึ้น จึงต้องมีระบบสารบรรณแยกเฉพาะของเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา รวมทั้งการตอบความเห็น โดยให้ CPLO เป็นผู้รับผิดชอบและไม่ต้องผ่านระบบสารบรรณของส่วนราชการตามปกติอีก

๔. ข้อพิจารณา

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ CPLO

๑. ช่วยประสานงานให้การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดทั้งการนำเสนอและการประสานขอความเห็นประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ช่วยประสานงานในกรณีที่กระทรวงหรือหน่วยงานต้องเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
๓. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการแก่เจ้าหน้าที่ของกระทรวงหรือหน่วยงานที่จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งเรื่องทั่วไป เรื่องร่างกฎหมาย เรื่องการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และเรื่องการแต่งตั้ง
๔. ประสานงานในการวางแผนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๕. ประสานงานในการวางแผนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี
- ✓ ๖. ประสานงาน ติดตาม และรายงานความก้าวหน้าของร่างกฎหมายที่กระทรวงหรือหน่วยงานเสนอต่อรัฐสภาในขั้นตอนต่าง ๆ
๗. ตรวจสอบ และประสานการติดตามการดำเนินการของกระทรวงหรือหน่วยงานให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี รวมถึงเรื่องที่ต้องรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีด้วย
๘. ตรวจสอบว่างานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบ
๙. เป็นผู้แทนปลัดกระทรวงหรือหน่วยงานในการประสานงานกับข้าราชการต่าง ๆ ในกระทรวง และสำนักงานรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องในภารกิจของคณะรัฐมนตรี
๑๐. ประสานงานข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์
๑๑. แจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานในกระทรวงทราบ แจ้งวาระการประชุม และมติคณะรัฐมนตรีทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์
๑๒. รวบรวมมติคณะรัฐมนตรีในระดับกระทรวงหรือหน่วยงาน และชี้แจงตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้แก่หน่วยงานในสังกัดทราบก่อนหรือมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๑๓. ประสานงานกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทันที เมื่อมีสถานการณ์เร่งด่วนใดเกิดขึ้น เช่น มีเรื่องเร่งด่วนที่ต้องได้รับการเสนอเป็นเรื่องจริง
๑๔. ให้คำแนะนำการจัดเก็บและรักษาความปลอดภัยให้แก่เอกสารคณะรัฐมนตรีทั้งในส่วนของสำนักงานรัฐมนตรี และกรมต่าง ๆ ภายในกระทรวงของตนเอง
๑๕. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้ระบบคณะรัฐมนตรีแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีขึ้นในอนาคต

คุณสมบัติของ CPLO

๑. สามารถปฏิบัติงานใกล้ชิดกับศูนย์กลางนโยบายของกระทรวง ผู้บริหารระดับกระทรวง และผู้บริหารระดับกรม ในภารกิจที่เกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีของกระทรวง โดยไม่มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะนโยบาย

๒. มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ติดตามงานที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล

๓. มีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับภารกิจและการปฏิบัติงานของกระทรวงตนเอง และติดตามเรื่องที่เป็นประเด็นเชิงนโยบายอย่างสม่ำเสมอ

๔. สามารถสร้างและปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่ายกับ CPLO อื่น และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือสร้างความเข้มแข็งให้กระบวนการคณะรัฐมนตรี

๕. เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติภารกิจทั้งสองด้าน คือภารกิจของกระทรวง และ ภารกิจของคณะรัฐมนตรี ให้ดำเนินไปอย่างสนับสนุนและเอื้อกัน ไม่ใช่ขัดกัน

๖. การปฏิบัติงานอาจต้องใช้รูปแบบการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการเป็นส่วนใหญ่ เช่น โทรศัพท์ หรือ e-mail เพราะเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นหลัก ดังนั้น CPLO ต้องมีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล การใช้ดุลยพินิจวิจารณ์ญาณ และการตัดสินใจอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

๗. มีมนุษยสัมพันธ์และประสานงานได้ดี